

d) Zlý Komorow rěka němski w starych lisćinach „Sümpfenburg — Sümphthenburg, z čehož je Senftenberg po času skepsane.¹⁸⁾ — Serbska cyrkej w Komorowje so „zum geistlichen Schafstall“ mjenuje.¹⁹⁾ (Přir. Berghaus III, 557.)

II. Što pisaše němski spisowačel-pučowař Schmidt wokoło 1780 wo Delnjołužiskich Serbach?

Wokoło l. 1780 bě sebi wěsty wučeny němski spisowačel Schmidt we Wittenbergu nadawk stajił, Hornju a Delnju Łužicu přepučować a potom swoje nazhonjenja, kotrež pak z wjetša jenož w městach činješe čahajo z jeneho do drugeho, w listach wopisać. Tuž wuda wón dvě małej knižcy, najprjedy jenu wo Hornich a potom jenu wo Delnich Łužicach; posledniša ma napismo: Briefe aus der Niederlausitz. Z tuteje knižki chcemy tu podać, štož wón we njej wo Delnich Serbach pisać wě; wězo bě wón jara mało Delnjołužiskich Serbow, kiž tola na kraju za njeho wobćežnym sydlachu, zeznał a hišće mjenje jich połoženje a wobstejnosće spóznał; tola je jeho wopisanje sobu zjawny dopokaz za to, kak tehdy němscy spisowačeljo wo Serbach sudžachu.

Str. 182. Wjetši džěl je lud na kraju tak hlupy a wupjeraty, kaž jeho zemja pěskojčna a njeplódna, a dyrbi trochu kruto džeržany być, a pokazuje přez to na swój njewólniski ród, dokelž z wjetša z wotročkow (Leibeigenen) a hač k Nisy ze Serbow wobstoji. Tola su Serbja krući, wutrajni, po tajkim dobri wojacy, a džělawi, tež namakaš mjez nimi, přede wšěm mjez wobydlerjemi Blótow wjele derje zmyslenych ludźi, kotřiž z wěstej wutrobnosću (Herzlichkeit) na tebi wisaju, hdyž sy sebi raz jich dowěrjenje dobył. Při swojej spokojnosći a zwučenosći wot najmlódšich lět k najćežšemu džělu a najhubjenišej žiwnosći nježadaju woni ani, kaž naša sakska čeledź, wšědnje mjaso, poč a butru, ale su ze swojej najwšědnišej jědžu, běrnami (Erdbirnen)

¹⁸⁾ Wěsće wot bahnišćow, kiž su wokoło město byle a z džěla hišće džensa su. — Serbske pomjenowanje „Komorow“ pak by němski rěkać dyrbjało „Mückenburg“ abo „Schnackenheim“.

¹⁹⁾ Najskerje je tuto njelubozne wudmo wot Komorowskich Němcow tohodla dostała, dokelž je jara stara, bjez wěže a poruno pódla stojacej němskej měšćanskej cyrkwi jara khudobna. (Přir. Knauth, Kirchengesch., 239.)